

Nieuws uit de Egmontstraat

E-Nieuwsbrief van het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen

22-09-2008 - nr. 6

In dit nummer:

- [Edito](#)
- [In de kijker](#)
- [Genoteerd](#)
- [Kalender](#)
- [Over de grenzen](#)
- [Internationaal genoteerd](#)
- [In de pers](#)

[Bekijk deze nieuwsbrief online](#)

[Klik hier om uit te schrijven](#)

Edito

Naast het financieren van fundamenteel wetenschappelijk onderzoek hecht het FWO veel belang aan het uitwisselen van onderzoeksresultaten en –expertise met de collega's in Vlaanderen en wereldwijd.

Daarom heeft het FWO er voor gekozen om bij de viering van haar 80ste verjaardag de onderzoeker centraal te stellen en er voor te zorgen dat ze met elkaar in contact komen, onder de noemer: *Kennismakers, dag van de onderzoeker*. Alle FWO-mandaathouders en medebetrokken onderzoekers in Vlaanderen en daarbuiten worden op 23 oktober 2008 naar Brussel uitgenodigd om een dag lang, samen met het FWO, 80 jaar vooruitstrevend fundamenteel onderzoek in Vlaanderen te vieren. De “kennismakers” leren er elkaar kennen en samen met een groot aantal autoriteiten blikken ze vooruit op de toekomst.

Op de plenaire sessies nemen internationaal vermaarde keynote speakers het woord. Verder zijn het vooral de zeven thematische sessies die al die kennismakers toelaten om in discussie te treden en te brainstormen over de belangrijke evoluties die de wetenschappelijke wereld vandaag doormaakt. Wat er die dag nog meer te beleven is, daarover verneemt u alles verderop in deze Nieuwsbrief.

Reeds meer dan een jaar bereidt binnen het FWO een werkgroep deze 80ste verjaardag-viering van het FWO voor. Meer dan 80 vooraanstaande wetenschappers en beleidsmensen zijn zonder aarzeling ingegaan op de uitnodiging om te spreken tijdens deze feestelijke happening. Dit heeft mij en de FWO-medewerkers ten zeerste verheugd.

Nu reeds is duidelijk dat Kennismakers, Dag van de Onderzoeker een niet te missen evenement wordt, waar ik u graag persoonlijk zal ontmoeten.

Elisabeth Monard

In de kijker

Kennismakers - Dag van de Onderzoeker

U hebt er ongetwijfeld over horen spreken: Kennismakers is de afspraak van het najaar voor iedereen die in Vlaanderen met wetenschappelijk onderzoek bezig is. In deze editie van Nieuws uit de Egmontstraat, op minder dan een maand van dit grootse evenement, vertellen we u graag nog wat meer hierover.

Op de website van [Kennismakers](#) vindt u alle nuttige informatie over de plenaire sessies en de zeven thematische sessies die de ruggegraat vormen van deze feestelijke happening.

Meer dan 80 sprekers en panelleden zorgen voor de invulling van het programma. Als je hun [CV's en abstracts](#) er op naleest, is het duidelijk dat hoge verwachtingen hier op hun plaats zijn. Het FWO is trots om deze keur van onderzoekers en beleidsmensen voor het eerst op één plaats samen te brengen. Samen met u buigen ze zich over een aantal essentiële problemen en aandachtspunten waar onderzoekers vandaag mee geconfronteerd worden. De knelpunten bij bibliometrische analyses, de internationalisering van de wetenschap, de wisselwerking tussen fundamenteel wetenschappelijk onderzoek en de industrie, het rondkrijgen van financiering van (inter)nationale onderzoeksprojecten, ... het zijn slechts enkele van de onderwerpen die onder de loop zullen worden genomen.

Daarnaast maken een groot aantal [partners](#) van het FWO, waaronder de Vlaamse universiteiten en onderzoeksinstituten, maar ook wetenschappelijke uitgeverijen en belangrijke privé-ondernemingen, van deze dag gebruik om hun relatie met het fundamenteel wetenschappelijk onderzoek toe te lichten.

De inschrijvingen blijven toestromen en voor sommige sessies is de maximale capaciteit bijna bereikt. Mis deze unieke kans niet en [registreer](#) u vandaag nog voor Kennismakers-Dag van de Onderzoeker op 23 oktober 2008 in Brussels Expo.

Het is eveneens mogelijk om u slechts voor een deel van het programma te registreren.

Omdat het een internationaal expertenpanel betreft, is Engels de voertaal in een aantal sessies. Om niet-Nederlandstalige onderzoekers optimaal aan dit evenement te laten participeren, is er voor simultaan vertaling gezorgd bij de plenaire slotsessie.

Ontdekkingen in Big Science

Van bij aanvang heeft het FWO via de reguliere projectfinanciering innovatieve Vlaamse onderzoeksgroepen financiële steun verleend om onderzoek te kunnen uitvoeren aan supranationale onderzoeksfaciliteiten (CERN, ESRF, Mercator, enz.). Zo kunnen deze onderzoeksgroepen als volwaardige partners onderzoek uitvoeren aan deze faciliteiten.

In 2008 werd deze financiering via de "Big Science"-financiering door de Vlaamse regering omgezet in een meer structurele financiering, die het FWO de mogelijkheid bood om Vlaamse onderzoekers via Big Science-programmaprojecten te financieren.

Dat deze financiering tot concrete resultaten leidt, bleek onlangs door de grote media aandacht die twee van de Big Science projecten te beurt viel. De ontdekking van een extra schilderij van Van Gogh onder het werk "Grasgrond", werd gepubliceerd in het tijdschrift Analytical Chemistry en nadien opgepikt door de (inter)nationale media. Ook de Amerikaanse televisiezenders brachten het verhaal en stuurden het de wereld rond. Voor de Vlaamse onderzoeksploegen van prof. Janssens (UA), Goderis (K.U.Leuven), Poelman (UGent) en Wyns (VUB), die samenwerken binnen DUBBLE en ESRF, vormt dit een belangrijke erkenning van de intensieve onderzoeksactiviteiten van de voorbije jaren.

Daarnaast nadert er ook voor het CMS-project een belangrijk moment, wanneer in de maand

augustus te Geneve de LHC-deeltjesversneller wordt opgestart. Andermaal een project dat wetenschappelijk hoge toppen scheert, maar ook de populaire media weet te mobiliseren (bv. Standaard 31 juli 2008). Ook hier maken verschillende Vlaamse onderzoeksploegen met name de ploegen van prof. De Wolf (UA), Van Mechelen (UA), De Clercq (VUB), Van Doninck (VUB), Tavernier (VUB), Ryckbosch (UGent), deel uit van de internationale onderzoeksploeg die het CMS-project draagt.

Beide projecten zijn slechts twee voorbeelden om te illustreren dat de Big Science gelden uiterst nuttig worden besteed en dat Vlaamse onderzoekers internationaal een belangrijke bijdrage kunnen leveren.

Daarom is het zeer belangrijk dat deze financiering ook naar de toekomst toe gecontinueerd kan worden.

Grasduinen in het verleden

Paleis 10 van de Brussels Expo vormt op 23 oktober 2008 niet alleen het decor voor Kennismakers-Dag van de Onderzoeker, maar tevens gaat de mobiele tentoonstelling over de 80ste verjaardag van het FWO er in première.

Een wetenschappelijke stuurgroep onder leiding van prof. Herman Balthazar, heeft samen met een team van professionele tentoonstellingmakers een interactieve module ontwikkeld. Deze geeft een handig overzicht van de rijke geschiedenis van het FWO.

Geanimeerde grafieken, een uitvoerige database met alle projecten ooit door het FWO gefinancierd en een tijdslijn, rijk aan foto- en videomateriaal illustreren de mijlpalen in 80 jaar fundamenteel wetenschappelijk onderzoek in Vlaanderen.

De experimenten van prof. Picard, het diepzeeonderzoek, de exploratie van Antarctica of de Noordelijke ijsvlakten, de Vlaamse medewerking aan de ontwikkeling van CERN en ESRF, ... het zijn slechts enkele van de vele voorbeelden die in deze tentoonstelling worden toegelicht. Ook worden de belangrijkste cijfers over financiering, mandaat- en projecttoekenning voor het eerst samengebracht en op een eenvoudige wijze ontsloten. Dit alles met gebruik van de nieuwste multimediatoeepassingen.

In het kader hiervan zal de koning op 23 oktober 2008 zal het eerste exemplaar van het boek *Kennismakers – 80 jaar FWO* ontvangen. Dit boek blikt enerzijds terug op die belangrijkste evoluties in de afgelopen 80 jaar en laat anderzijds een aantal vooraanstaande Vlaamse wetenschappers aan het woord over het verleden, maar vooral over de toekomst van hun wetenschappelijke domeinen.

Ook de andere bezoekers van Kennismakers-Dag van de Onderzoeker krijgen een exemplaar van deze prachtige publicatie. Dit boek zal nadien (inter)nationaal in de boekhandel worden verdeeld.

[terug naar boven](#)

Genoteerd

Wetenschappelijk Onderzoek: Een dunne lijn tussen fictie en realiteit

Het FWO mocht vele felicitaties ontvangen voor zijn jongste Jaarboek. Vele onderzoekers apprecieerden onze knipoog naar de smalle grens tussen fictie en realiteit in het fundamenteel wetenschappelijk onderzoek. Dit aspect maakt van wetenschap een dankbaar onderwerp in de

stripwereld. Ondertussen is het FWO Jaarboek op allerlei websites (voor stripverzamelaars) een eigen leven gaan leiden: zelfs internationale blogs hebben dit originele Jaarboek opgepikt. Onze communicatie-inspanningen over fundamenteel wetenschappelijk onderzoek werpen hun vruchten af!

Studie Levenskwaliteit van Buitenlandse Onderzoekers in Vlaanderen

“*Brain Gain*”, het aantrekken van buitenlandse toponderzoekers naar Vlaamse universiteiten, is een hot topic. Via initiatieven zoals het Odysseus-programma, is Vlaanderen er de afgelopen jaren in gelukt om een aantal toponderzoekers in het buitenland warm te maken voor een wetenschappelijke carrière in Vlaanderen.

Toch houden meerdere onderzoekers bij hun contractonderhandelingen hierover de boot af omdat ze in het buitenland nog steeds hogere lonen kunnen bedingen. In opdracht van minister Ceysens, heeft het *Steunpunt voor Onderzoek & Ontwikkeling Indicatoren* nu een studie gepubliceerd. Die somt een groot aantal troeven op die Vlaanderen naast het salaris kan aanbieden aan buitenlandse onderzoekers: een sterk uitgebouwd stelsel van sociale zekerheid, hoogstaande gezondheidszorg, een open multiculturele samenleving

Deze studie waaraan ook het FWO heeft meegewerkt, werd deze zomer meegedeeld aan minister Ceysens en zal binnenkort op de website van het [steunpunt](#) gepubliceerd worden.

[terug naar boven](#)

Kalender

Evenementen

- [Heart for the Future](#): 6 oktober 2008 - Auditorium Pieter De Somer K.U.Leuven
- [VRWB Colloquium](#): 13 oktober 2008 – Schelp van het Vlaams Parlement
- [Wetenschapsweek](#): 17-26 oktober 2008
- [World Creativity Forum](#) : 19-20 november 2008 - Lotto Arena, Antwerpen
- [Taal in bedrijf](#): 19 november 2008 – hotel Husa President Park, Brussel

Indiendata prijzen

- Jaarlijkse Prijzen Barco n.v. voor Afstudeerwerken: 1 oktober 2008
- Wetenschappelijke Prijs Barco n.v.: 1 oktober 2008
- Umicore Award “Afstudeerwerken”: 1 oktober 2008
- Umicore Scientific Award: 1 oktober 2008
- Inbev – Baillet Latour Prijs voor Klinisch Onderzoek: 3 november 2008
- Wetenschappelijke prijs SCK•CEN: 15 november 2008

[terug naar boven](#)

Over de grenzen

ESOF 2008: Wetenschapscommunicatie

Vormen de Olympische Spelen een niet te missen vierjaarlijkse sportafpraak, dan vinden wetenschappers elke twee jaar zowat hun evenknie op het European Science Open Forum (ESOF)

De editie 2008 vond van 18 tot 22 juli plaats in Barcelona. Het unieke aan de Open Forum-formule is dat het in de eerste plaats een sterk wetenschappelijk luik omvat, waar een groot aantal absolute topwetenschappers hun onderzoek voorstellen aan collega's en een ruimer publiek van geïnteresseerden. Daarnaast worden er een groot aantal sessies georganiseerd gericht op een publiek van wetenschapscommunicatoren en al wie betrokken is bij het wetenschapsbeleid. Alsof dit nog niet voldoende is, besteedt ESOF ook veel aandacht aan de wisselwerking tussen wetenschap en maatschappij. In het zog van het congres gaan er in en rond de congreslocatie een hele reeks activiteiten voor een breed publiek door.

De grote persbelangstelling waarop ESOF kan rekenen, biedt aan de wetenschappers daarenboven ook een mooi platform om hun onderzoek bekend te maken aan een ruim publiek. De organisatoren hoopten zo, naast de wetenschappers en beleidsmensen, meer dan 20.000 bezoekers te mogen ontvangen, een cijfer dat ruimschoots werd overschreden. Europese Universiteiten, onderzoeksinstellingen en onderzoeksfinancierende instanties, maken daarnaast van ESOF gebruik om hun werking voor te stellen. Ook het FWO was aanwezig. Wie het allemaal nog eens wil nalezen of de video's van de vele lezingen wil (her)bekijken kan terecht op de [ESOF-website](#).

Wij kijken nu al uit naar de volgende editie, [ESOF2010](#) dat in Turijn zal plaatsvinden.

[terug naar boven](#)

Internationaal genoteerd

Nieuwe call ERC-Starting Grants

Na een eerste werkjaar komt de *European Research Council* stilaan op kruissnelheid. De evaluatieronde van de ERC-*Advanced Grants* is bijna afgerond. Ondertussen heeft ERC op 24 juli de nieuwe call voor ERC-*Starting Grants* gepubliceerd.

Na het grote succes van de eerste call, wil ERC met een betere afbakening het aantal aanvragen beperken. Enkel wie minimaal drie en maximaal acht jaar post-doctorale anciënniteit heeft, kan zich kandidaat stellen.

De deadlines voor het indienen van een aanvraag zijn vastgesteld op :

29 oktober 2008 : Physical sciences and Engineering

- 19 november 2008 : Social Sciences and Humanities
- 10 december 2008 : Life Sciences

Net zoals vorig jaar beschikt ERC over een budget van 300 miljoen EUR ter financiering van een 250 à 300 Starting Grants. Als onderzoeker kan je maximaal 2 miljoen EUR ontvangen over een periode van 5 jaar. Wetenschappelijke excellentie blijft het enige evaluatiecriterium.

Meer informatie kan u vinden op de website van het [FWO](#) of rechtstreeks bij [ERC](#).

[terug naar boven](#)

In de pers

In de pers

26 juni: Waarom heeft Nederland meer wetenschappelijke Nobelprijzen dan België? (De Standaard)

27 juni: 11,4 procent meer onderzoeksmiddelen voor K.U.Leuven (Belga)

6 september: De week van Desiré Collen - Thrombogenics (De Tijd)

[terug naar boven](#)